

Передумови розробки ефективного механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства під час процедури IPO

Грінченко О.І., ас., Харківський національний університет міського господарства

В сучасних економічних умовах багато вітчизняних компаній відчують недостатність власних ресурсів для фінансування необхідних для розвитку інвестиційних процесів. В якості альтернативи традиційним засобам залучення додаткового капіталу бізнес розглядає первинне публічне розміщення цінних паперів (далі IPO) на фондових ринках Європи, Азії та США.

Визначення IPO як логічного продовження розвинутої організаційно-економічної структури емітента та досягнутого високого рівня його економічної безпеки можна зустріти у дослідженнях вітчизняних та світових науковців, серед яких В. Балашов, Р. Геддес, В. Гейц, П. Гулькін, Н. Євтушенко, Н. Костенко, А. Лукашов, В. Никифорова, Д. Фреар, Р. Хофат та інші. Разом з тим, певні аспекти, що стосуються моніторингу готовності компанії до публічності та її кореляції із фінансово-економічною безпекою (далі ФЕБ) підприємства залишаються не опрацьованими на достатньому рівні.

Сфера даного наукового дослідження визначається протиріччям між потребою українських компаній у залученні фінансових інвестиційних ресурсів на ринку цінних паперів та відсутністю в них дієвого механізму аналізу та запобігання ризикам, що призводять до негативного впливу процесу IPO на сталість комплексної безпеки емітента.

Першочерговими завданнями науково-методологічного обґрунтування алгоритму забезпечення ФЕБ емітента у контексті проходження усіх етапів IPO є:

- визначення місця IPO в системі шляхів залучення інвестиційного капіталу;
- проведення порівняльного аналізу існуючих способів залучення капіталу шляхом емісії цінних паперів публічної компанії;
- виявлення характерних тенденцій та специфіки ринку IPO, а також його вплив на подальший розвиток компанії (за допомогою дослідження світової практики);
- оцінка змін фінансового стану та інвестиційної активності вітчизняних компаній після проведення IPO;
- розробка напрямів підвищення ефективності використання IPO підприємствами в Україні.

Саме у контексті ФЕБ емітента необхідно враховувати такі особливості ринку IPO:

- недооцінка вартості акцій компанії у ході первинного розміщення;
- довгострокове інвестування в акції компаній після IPO менш ефективне, ніж придбання ринкового портфелю акцій;

- після проведення первинного розміщення компанії-емітенти поступають в інтенсивності розвитку приватним компаніям-аналогам.

В загальному вигляді концепція підтримки ФЕБ емітента після IPO має наступні складові:

- оцінка ринкової капіталізації компанії;
- аналіз впливу факторів на значення капіталізації;
- прогнозування розвороту тренда;
- підтримка стабільного курсу акцій.

Вихід на фондовий ринок обумовлює перехід емітента на якісно новий рівень розвитку, який відображується не тільки у визначенні справедливої вартості бізнесу, але й в широких інвестиційних можливостях компанії, що забезпечує інтеграцію бізнесу до глобальних економічних процесів.

Проведення публічного розміщення цінних паперів без урахування можливих загроз та ризиків для стійкості фінансово-економічної безпеки емітента та відмова від розробки відповідного ефективного механізму встановлення балансу між процесами необхідної публічності та внутрішньої захищеності знижує можливості компанії, її конкурентні переваги, навіть ставить питання про подальше існування конкретного підприємства.

В рамках підготовки компанії до IPO проводиться реорганізація системи управління бізнесом, яка б відповідала вимогам інвестиційної спільноти, регуляторів фондових бірж та світовим стандартам корпоративного управління.